

Guía Docente						
Datos Identificativos				2022/23		
Asignatura (*)	Teoría do Financiamento		Código	611G02021		
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6		
Idioma	Castelán					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Empresa					
Coordinación	Iglesias Antelo, Susana	Correo electrónico	susana.iglesias.antelo@udc.es			
Profesorado	Iglesias Antelo, Susana	Correo electrónico	susana.iglesias.antelo@udc.es			
	Piñeiro Sanchez, Carlos Vizcaino Gonzalez, Marcos		carlos.psanchez@udc.es marcos.vizcaino@udc.es			
Web	campusvirtual.udc.gal					
Descripción xeral	Esta materia está enfocada á análise da toma de decisións en materia de financiamento empresarial e de investimento financeiro. É complementaria das materias "Teoría do Investimento", do curso anterior, e "Planificación Financeira", do curso seguinte. No conxunto das tres trátanse os temas más importantes da dirección financeira da empresa.					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Xestionar e administrar unha empresa ou organización de pequeño tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A10	Ler e comunicarse no ámbito profesional nun nivel básico en máis dun idioma, en especial en inglés
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
B1	CB1-Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria general, que apóiandose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo
B2	CB2-Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan desmostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo
B3	CB3-Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4-Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5-Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1-Saber desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións empresariais
B7	CG2-Saber manexar os conceptos e técnicas empregados nas diferentes áreas funcionais da empresa, así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización
B8	CG3-Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas.
B9	CG4-Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados

B10	CG5-Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecer e integrar a lóxica financeira a aplicar na toma de decisións de financiamento na empresa	A1 A2 A3 A6 A8 A11	B2 B6 B8 B10	C6
Coñecer as teorías financeiras básicas sobre os mercados de capitais e comprender as súas implicacións prácticas	A6 A8 A10 A11	B1 B3 B5 B7	C4 C6 C8
Saber valorar un investimento financeiro	A2 A4 A5 A8 A11	B4 B9	C1 C6
Saber desenvolver modelos financeiros e aplicar ferramentas informáticas	A9 A11	B6	C5 C6 C7

Contidos

Temas	Subtemas
BLOQUE I: FINANCIAMIENTO EMPRESARIAL	1. O financiamento da empresa e o seu custo: o custo de capital 2. A estrutura de capital: a política de endebedamento da empresa
BLOQUE II: SELECCIÓN DE CARTEIRAS E VALORACIÓN DE ACTIVOS CON RISCO	1. A rendibilidade e o risco 2. A formación de carteiras óptimas 3. A valoración de activos con risco
BLOQUE III: PRODUTOS DERIVADOS	1. Contratos forward, futuros y swaps 2. Opciones y warrants

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A10 B1 B2 B5 B10 C4 C5 C6 C7 C8	18	36	54

Solución de problemas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1	22	44	66
Proba mixta	A1 A4 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B6 B7 B8 C1 C4	2	13	15
Seminario	A3 A6 A8 A9 A11 B2 B3 B7	4	2	6
Proba mixta	A1 A4 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B6 B7 B8 C1 C4	2	6	8
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición teórico-práctica dos temas do programa
Solución de problemas	Realización de tarefas prácticas: desenvolvemento de aplicacións dos coñecementos traballados e resolución de exercicios e problemas
Proba mixta	Probas teórico-prácticas que poderán ser de diverso tipo (test, resposta breve, resposta ampla...) e que constitúen parte da avaliación continua
Seminario	Titorías de grupo reducido
Proba mixta	Exame teórico-práctico sobre os contidos da materia

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Proba mixta	As titorías en grupos reducidos serán presenciais e de asistencia obligatoria e realizaranse nas datas fixadas ao longo do cuadimestre. Estas titorías dedicaranse a actividades relacionadas co traballo en grupo.
Proba mixta	
Seminario	As titorías individuais desenvolveranse a través de Teams ou presencialmente, segundo proceda, e nos horarios publicados polo profesorado a principios de cada cuadimestre. Recoméndase ao alumnado que contacte previamente por correo electrónico co/coa seu/súa profesor/a para propor a data e a hora que prefira dentro do horario anunciado por este/a, indicando a materia e o grupo ao que pertence, coa finalidade de facilitar a xestión e a efectividade das titorías.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Solución de problemas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1	Durante o periodo de clases, e no prazo estipulado polo profesorado, desenvolverase un traballo en grupo que suporá o 15% da cualificación final (máximo 1,5 puntos) e que formará parte da avaliación continua. O traballo non realizado e/ou non defendido puntuará como cero.	15
Proba mixta	A1 A4 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B6 B7 B8 C1 C4	Durante o periodo de clases realizaranse varias probas mixtas de avaliación continua, que non terán carácter liberatorio e que suporán en conxunto o 25% da cualificación final (máximo 2,5 puntos). Cada proba non realizada puntuará como cero.	25

Proba mixta	A1 A4 A6 A8 A11 B2 B3 B4 B6 B7 B8 C1 C4	Exame da toda a materia que suporá o 60% da cualificación final (máximo 6 puntos). Celebrarase en primeira oportunidade (xaneiro no grao en ADE e maio/xuño no programa de simultaneidade dos graos en ADE e Dereito) e en segunda oportunidade (xuño/xullo) nas datas fixadas pola xunta de facultade.	60

Observacións avaliación

A) NORMATIVA DE AVALIACIÓN:

Condicions de avaliación: está prohibido acceder ás aulas de exame con calquera dispositivo acceso que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información. En canto á comisión de fraude e responsabilidades disciplinarias, aplicarase o disposto no artigo 14 das "Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario" da UDC. Identificación: cada estudiante ha de acreditar a súa personalidade de acordo coa normativa vixente.

B) TIPOS DE CUALIFICACIÓN:

A cualificación de NON PRESENTADO só se outorgará ao alumnado cuxa participación en actividades de avaliación teña unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada.

A avaliación exposta tamén rexexe para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

C) OPORTUNIDADES DE AVALIACIÓN:

Os criterios de avaliación anteriormente indicados nesta sección aplicaranse tanto na primeira como na segunda oportunidade de avaliación. Con todo, na SEGUNDA OPORTUNIDAD DE AVALIACIÓN terase a posibilidade de recuperar a cualificación da avaliación continua a través dunha proba mixta que terá un peso do 40% cualificación final (máximo 4 puntos), cuxa cualificación substituirá á obtida na avaliación continua de primeira oportunidade en caso de que sexa superior a esta. A oportunidade adiantada de avaliación terá lugar na data establecida pola facultade a tal efecto e o exame

será tipo proba mixta de todos os contidos e competencias da materia e polo 100% da cualificación.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Boedo, Lucía (2009). Las fuentes de financiación y su coste. A Coruña: Netbiblo. Descargable en ruc.udc.es/dspace/handle/2183/11816 - Brealey, Richard; Myers, Stewart; Allen, Franklin (2020). Principios de finanzas corporativas. 13ª ed.. Madrid: McGraw-Hill. Accesible en formato electrónico para lectura en www.ingebook.com - CNMV (2006). Qué debe saber de... Opciones y futuros. Guía informativa de la CNMV. 2ª ed.. CNMV - oikonomicon.udc.es (2020). Página del profesor Carlos Piñeiro Sánchez. - Pindado, Julio (dir.) (2012). Finanzas empresariales. Madrid: Paraninfo. Material en www.paraninfo.es/catalogo/9788497328951/finanzas-empresariales - Piñeiro, Carlos; De Llano, Pablo (2010). Dirección financiera. Un enfoque centrado en valor y riesgo. Madrid: Delta - www.aebanca.es (). Asociación Española de Banca. - www.bde.es (). Banco de España. - www.bolsamadrid.es (). Bolsa de Madrid. - www.bmegrowth.es (). Mercado de capitales para pymes. - www.cnmv.es (). Comisión Nacional del Mercado de Valores. - www.enisa.es (). Financiación pública para pymes. - www.ico.es (). Instituto de Crédito Oficial. - www.igape.es (). Instituto Gallego de Promoción Económica. - www.meff.es (). Mercado Español de Derivados Financieros.

Bibliografía complementaria	- Aguiar, Inmaculada (coord.) (2012). Finanzas corporativas en la práctica. Madrid: Delta - Álvarez, Begoña; Boedo, Lucía (2011). La financiación empresarial: exposición teórica y análisis de la operativa. Estudio de casos reales desarrollados en Excel. Barcelona: Inforbook's - Doldán, Félix (2003). Dirección financiera de la empresa. Santiago: Tórculo - CNMV (s.f.). El mercado de valores y los productos de inversión. Manual para universitarios. CNMV - CNMV (2006). Qué debe saber de... Los productos de renta fija. 5ª ed.. CNMV - Elvira, Óscar; Puig, Xavier (2015). Comprender los productos derivados: futuros, opciones, productos estructurados, CAPs, Floors, Collars, CFDs.... Barcelona: Profit - Hull, John C. (2014). Introducción a los mercados de futuros y opciones. 8ª ed.. México: Pearson Educación - Piñeiro, Carlos; De Llano, Pablo (2009). Principios y modelos de dirección financiera. Santiago: Andavira - Piñeiro, Carlos; De Llano, Pablo (2011). Finanzas empresariales: teoría y modelos con hoja de cálculo. Santiago: Andavira - Suárez, Andrés (2014). Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa. 22ª ed.. Madrid: Pirámide - Valls, María del Carmen; Cruz, Salvador (2012). Operaciones financieras avanzadas. Madrid: Pirámide

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Análise das Operacións Financeiras/611G02004

Estatística I/611G02006

Contabilidade Financeira I/611G02013

Estatística e Introdución á Econometría/611G02014

Contabilidade Financeira II/611G02018

Teoría do Investimento/611G02020

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Planificación Financeira/611G02034

Observacións

A entrega de traballos documentais que se realicen nesta materia: Solicitarase en formato virtual e/ou soporte informáticoRealizarase a través de Moodle, en formato dixital sen necesidade de imprimilosDébese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores de sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade.Facilitarase a plena integración do alumnado que, por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimente dificultades a un acceso adecuado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías